

Î N C H E I E R E

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Donica Vladimir, reprezentat de avocatul Russu Vitalie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Donica Vladimir către Donica Olga, cu participarea intervenientului accesoriu Agenția Servicii Publice privind excluderea calității de coproprietar a Olgăi Donica asupra bunurilor imobile și recunoașterea exclusivă a dreptului de proprietate după Donica Vladimir,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020 prin care s-a respins apelul declarat de Donica Vladimir și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2020,

c o n s t a t ă :

La 03 iulie 2019, Donica Vladimir, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Donica Olga privind excluderea calității de coproprietar a lui Donica Olga asupra bunurilor imobile situate în satul Mateuți, r-nul Rezina, cu nr. cadastrale XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX și recunoașterea exclusivă a dreptului de proprietate după Donica Vladimir, asupra bunurilor imobile situate în satul Mateuți, r-nul Rezina, cu nr. cadastrale XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a reiterat că, că părinții săi, Catana Fevronia și Donica Grigorii, după înregistrarea căsătoriei la Primăria satului Mateuți, r-nul Rezina, au procurat un imobil de locuit de la o rudă, situat satului Mateuți, r-nul Rezina.

La momentul procurării bunului imobil, pe teren era edificata doar o căsuță mică.

După o perioadă de timp de la procurarea casei, părinții au decis edificarea unei case noi, și alte construcții accesorii prin preajma gospodăriei.

Astfel, părinții săi din momentul căsătoriei, au edificat în ogradă casa de locuit, bucătărie de vară, șopron, beci, iar toate acestea cu certitudine se constată prin extrasul din cartea de gospodării a sovietului sătesc Mateuți, r-nul Rezina, pentru anii 1976-1978.

Din căsătoria părinților s-au născut 4 copii: Donica Efim, Donica Vladimir, Donica Evghenia, Donica Elena.

La 27 mai 1976 a decedat mama sa, Donica Fevronia.

După decesul mamei, toți copii defunctei au contribuit financiar pentru întreținerea casei părintești într-o stare satisfăcătoare, unde a locuit până la deces și tatăl lor, iar unii frați de a săi, deja nu mai locuiesc în casa părintească, întemeindu-și familiile lor.

La 07 noiembrie 1982, Donica Vladimir a înregistrat căsătoria cu Donica Olga și au început a locui în casa părintească, folosindu-se în totalitate de bunurile, care le aparțineau cu drept de proprietate părinților reclamantului.

La 09 mai 1985 a decedat și tatăl reclamantului, iar la înmormântarea tatălui au contribuit toți copiii defunctului.

În urma unei discuții între moștenitori, s-a hotărât ca Donica Vladimir să rămână să locuiască în gospodăria părinților.

În timpul căsătoriei cu Donica Olga, nu au procurat nici un imobil, locuind în casa părintească a reclamantului. După o perioadă îndelungată de timp de la decesul părinților săi, au fost efectuate înregistrări la toate bunurile imobile, casa și alte construcții, care se aflau în ograda părintească.

În anul 2019, a perfectat pe numele surorii sale, Donica Elena o procură, prin care a împuternicit-o pe ultima să se adreseze din numele reclamantului în organele competente în scopul acumulării actelor necesare, pentru să fie prezentate la notar.

După acumularea tuturor actelor, s-au deplasat la notar pentru perfectarea unui document, însă notarul le-a comunicat, că actul respectiv nu poate fi perfectat pe numele surorii, dat fiind faptul că, Donica Olga, fosta sa soție, este coproprietar la bunurile imobile.

Reclamantul solicită excluderea lui Donica Olga din calitatea de coproprietar asupra bunurilor imobile situate în satul Mateuți, r-nul Rezina, cu nr. cadastrale XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX și recunoașterea exclusivă a dreptului de proprietate după Donica Vladimir, asupra bunurilor imobile situate în satul Mateuți, r-nul Rezina, cu nr. cadastrale XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Donica Vladimir împotriva Olgăi Donica privind excluderea calității de coproprietar, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a conchis că, în condițiile art.11 din Codul funciar, autoritățile administrației publice locale au atribuit în proprietate lui Donica Vladimir, care la acel moment era în căsătorie cu Donica Olga, terenul ocupat de casă, anexele gospodărești și terenurile cu destinația grădini cu numere cadastrare XXX și XXX, precum și terenul cu destinație agricolă cu număr cadastral XXX.

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile eliberat la 24 mai 2019, bunurile imobile cu nr. cadastrale XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, aparțin cu drept de proprietate lui Donica Vladimir, temeiul înscrierii dreptarului de proprietate servind titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.XXX din 27 februarie 2004 și extrasul nr.346 din 13.01.2004 (f.d.9, 20, 80).

Conform extrasului din registru bunurilor imobile din 24 mai 2019, Donica Vladimir este proprietar al terenul cu nr. cadastral XXX, temeiul înscrierii servind titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.XXX din 14 septembrie 2000, terenul nr. XXX, temeiul înscrierii fiind titlu de autentificare a dreptului

deținătorului de teren nr. XXX din 16 iunie 2004, teren nr XXX, temei de înscriere a dreptului fiind titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.6727206080 din 27 februarie 2004.

Conform extrasului din cartea de gospodărie a satului Mateuți, raionul Rezina, membrul gospodăriei înscris primul pe listă este Donica Vladimir, grupul social al gospodăriei la 01.01.1992 este „colhoz”, la 01.01.1993 „colhoz”, la 01.01.1996 „colhoz”.

La rubrica lista membrilor de familie sunt înscrși Donica Vladimir - capul familie, Donica Olga - soție, Donica Veronica Vladimir - fiică, Donica Ana Vladimir - fiică, Donica Ion Vladimir – fecior.

Căsătoria între Donica Vladimir și Donica Olga a fost încheiată la 7 noiembrie 1982 și desfăcută la 23 februarie 2009, respectiv bunurile imobile litigioase sunt de fapt bunuri comune în devălmășie.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 martie 2020, avocatul Russu Vitalie în interesele lui Donica Vladimir a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2020 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020, a fost respins apelul declarat de Donica Vladimir și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 februarie 2020.

La 23 noiembrie 2020, Donica Vladimir, reprezentat de avocatul Russu Vitalie, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că, nu este de acord soluția instanțelor ierarhic inferioare, deoarece în cadrul examinării cauzei instanțele nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei. A aplicat eronat normele de drept material.

Examinând cauza instanțele investite cu judecarea fondului nu au stabilit corect situația de fapt și de drept a litigiului. Soții nu au agonisit careva bunuri împreună în timpul căsătoriei, care ar putea fi partajate după divorț. Bunurile respective sunt moștenite de la părinții săi, cu mult timp înainte de căsătorie și astfel Donica Olga nu are nici un drept sau temei juridic de a pretinde la dreptul de proprietate asupra acestor bunuri.

În opinia recurentului, concluzia instanței de apel este eronată și contrară normelor de drept material.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 octombrie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cererea de recurs a fost declarată la 23 noiembrie 2020, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii

acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 14 decembrie 2020, instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 22 decembrie 2020, potrivit avizului de recepție (f.d. 157).

La 22 decembrie 2020, Agenția Servicii Publice a depus referință menționând că, decizia instanței de apel este corectă și a solicitat respingere recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Donica Vladimir, reprezentat de avocatul Russu Vitalie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Donica Vladimir, reprezentat de avocatul Russu Vitalie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Dumitru Mardari